

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

Helyi jelentőségű védett természeti terület neve:

Tatai Fényes-patak menti rétek

Utoljára módosítva: 2013-08-19 12:50:53

Megye: Komárom-Esztergom

Községhatár: Tata

A terület kiterjedése: 135.0216 hektár

Védetté nyilvánítás év: 1999

GPS koordináták:

Felmérést végző személy(ek) neve: Musicz László

E-mail címe(k): fabalis@gmail.com

A terület megközelíthetőségének leírása

(pl. melyik utcán kell elhagyni a települést stb.):

A védett terület 3 ponton közelíthető meg. A Tata-Naszály közút felől a Fényes-fürdőhöz bevezető földút gépkocsival is járható, de azt a fürdőnél hagyva, gyalogosan érhető el a védett terület déli része. Ugyancsak gyalogosan tudunk a területre lépni a Réti-malomnál meglévő kis fahídon keresztül. A terület tulajdonosától a helyszínen engedélyt kérve a védett terület bejárható (az engedély és egyeztetés a kutyák és a területen legelésző tehenek miatt is ajánlatos). A harmadik megközelítési lehetőség Tatáról, a Fényes fasoron keresztül lehetséges. A fasor nyílegyenesen vezet a városközpont felől a szennyvíztisztító telepig, de a telepig nem kell teljesen elmenni, hanem egy balra nyíló aszfaltúton haladunk tovább a Mikoviny-csatornáig, illetve ez mentén egy lovaspanzióig. Az autót ennek közelében hagyva gyalog folytathatjuk utunkat egy kis hídig. A folyón átkelve máris a védett terület keleti oldalára érünk, innen szépen feltárul a nagy kiterjedésű legelő.

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

Terület rövid, szöveges bemutatása (max. 2000-2500 karakter):

megközelíthetőség, terület jellegének leírása (pl. természetes erdőfolt puhafa ligeterdővel stb.): A védett terület két patak között húzódó hatalmas legelőterület, kisebb háttakkal és vizenyős mélyedésekkel. E terület fél évszázaddal ezelőtt még a Tatán fakadó és onnan északi irányba lassan kalandozó langyos források ingoványos területe volt. A források elapadásával a régi vízivilág sajnos évtizedekre eltűnt, de mintegy egy évtizede ismét újrafakadtak és egyre inkább vizenyőssé válik ismét a táj. Nyugati oldalról a Fényes-patak határolja a védett területet, keletről pedig az egykori XVIII. századi mocsarak vizét levezető Mikoviny-csatorna határolja. E két patak köze ma szinte összefüggő marhalegelő, csupán kisebb szántók ékelődnek a rétek, legelők közé. Itt még valóban mintaszerűen él az állattartás (marhalegelő), így a kiváló adottságú legelőkön és kaszálókon megannyi védett növény- és állatfaj talál menedéket. A védett terület gyakorlatilag összekötő kapocs a régió legjelentősebb madárélőhelyeként ismert szomszédos Ferencmajori-halastórendszer és a Réti-halastavak, illetve Tatai Öreg-tó között. A Fényes-patakon épült egykori Réti-malom ugyan évtizedek óta nem működik, de meg kell említeni, hogy ez egyike volt az egykor Tatán működő 19 vízimalomnak (ezzel Tata a „Vízimalmok városának” is tekinthető). A rét különösen tavasszal mutatja gyönyörű arcát, amikor kosborok ezrei virágoznak és árvalányhaj mezők úsznak a napsütésben. A téli hóolvadásból nyár közepéig visszamaradó tocsogók, semlyékek és a kisebb források táplálta mocsarak egy igen változatos, mozaikos táj képét adják. Tata környékén itt látható a legnagyobb összefüggő legelőterület. A rétek légtérében gyakorta láthatók a Gerecsében fészkelő és itt illetve a szomszédos halastavakon portyázó rétisasok, parlagi sasok, darázsölyvek, ősszel pedig hatalmas seregély- és vadlúdcsapatokkal lehet találkozni.

2. A TERÜLET ÁLTALÁNOS FELMÉRÉSE

2.1. Megtalálható még a védettség indoka a területen? - Igen

Szükség esetén részletezés, "Nem/Részben" válasz esetén indoklás:

A terület legértékesebb részén orchideák sokasága nyílik és Tata térségében az egyik legértékesebb területnek számít.

2.2. Milyen élőhelyek mozaikok borítják a területet és milyen arányban?

4 % Erdő

71 % Gyep

8 % Cserjés

2 % Vizes terület

15 % Egyéb

szántó, tanya

2.3. Élőhelyi besorolás ÁNÉR- szerint (<http://www.novenyzetiterkep.hu/?q=magyar/node/45>):

BA – Fragmentális mocsári- és/vagy hínárnövényzet mozaik, álló- és folyóvizek partjánál B1a – Nem tűzegképző nádasok, gyékényesek és tavikákások D34 – Mocsárrétek D5 - Patakparti és lápi magaskórósok H34 – Féliszáraz irtásrétek, száraz magaskórósok és erdőssztyeprétek H5a – lösz-jellegű kőzeten lévő zárt szárazgyepek I1 – Nedves felszínek természetes pionír növényzete J5 – Égerligetek OA – Jellegtelen fátlan vizes élőhely OB – Jellegtelen üde gyep OC – Jellegtelen száraz-féliszáraz gyep RB – Óshonos fafajú puhafás jellegtelen vagy pionír erdők

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

<p>2.4. Területhasználat (kérjük, jelölje az észlelteket): Kaszálás, Legeltetés, Erdészeti tevékenység Egyéb típus: szántó Jellemzőik, intenzitás: a terület északkeleti sarkában egy szántón létesült fenyőfa ültetvényt, a többi kisebb szántón különböző kalászos kultúrákat művelnek</p>
<p>2.5. Folyik-e természetvédelmi kezelés a területen? - Igen Felmérés, Legeltetés, Kaszálás, Egyéb típus:</p>
<p>2.6. Megtalálhatóak-e az alábbi özőnfajok a területen, s milyen mennyiségben: Akác: Kevés Selyemkóró: Nincs Parlagfű: Kevés Magas/kanadai aranyvessző: Sok Japánkeserűfű: Nincs Gyalogakác: Kevés Bálványfa ("ecetfa"): Nincs Keskenylevelű ezüstfa: Kevés Muflon: Nincs Egyéb (nevezze meg):</p>
<p>2.7. Része a terület a Natura 2000 hálózatnak? - Igen Egy része: 35 %</p>
<p>2.8. Érintkezik a terület más természetes élőhelyekkel? - Igen</p>
<p>2.9. Ha igen, milyen típusú élőhellyel? Égeres láperdővel (Fényes-fürdő), lápok (Fényes-fürdő), nádasok (Ferencmajori-tavak)</p>
<p>2.10. Érintkezik a terület más természetvédelmi oltalmat élvező területtel? (pl. Natura 2000, országos védettség, ex lege) - Igen</p>
<p>2.11. Ha igen, milyen természetvédelmi oltalmat élvező területtel? - Fényes-fürdő TT, Réti-tavak környéke TT, Tatai-tavak Ramsari Terület</p>
<p>2.12. Van védettséget jelző tábla a területen? - Nem Darabszám: Állapotuk:</p>
<p>2.13. Vannak vadgazdálkodási létesítmények a területen? Magasles: 1 db Vadettető: db Szóró: db Egyéb (név és db):</p>

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

3. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es növényfajok és számolt vagy becsült mennyiségük felsorolása

(a becslés lehet tőszámra, vagy területnagyságra vonatkoztatott, fokozottan védett faj esetében pontos tőszámot kell megadni)

pókbangó (*Ophrys sphegodes*) 400-1000 tő, poloskaszagú kosbor (*Anacamptis coriophora*) 27.000-30.000 tő, mocsári kosbor (*Anacamptis palustris*) 50-100 tő, réti iszalag (*Clematis integrifolia*) 20-30 tő, pusztai árvalányhaj (*Stipa pennata*) 25 ezer tő, budai imola (*Centaurea scabiosa* ssp. *sadleriana*) 200-300 tő, bugás sás (*Carex paniculata*) 10-15 tő, vitéz kosbor (*Orchis militaris*), selymes boglárka (*Ranunculus illyricus*), hosszú palka (*Cyperus longus*) 50-60 tő

4. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es állatfajok és számolt vagy becsült mennyiségük

(fokozottan védett fajoknál pontos állomány nagyságot kell megadni)

Hüllők: fürge gyík, zöld gyík, vízisikló, kockás sikló, mocsári teknős Fészkelő madárfajok: törpegém 1-2 pár, bíbic, egerészölyv, réti tücsökmadár, sárga billegető, vörös vércse Emlősök: vidra 0-1 pár, hód (kóbor példányok), vakond,

5. Egyéb észrevétel